

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

DIPLOMSKO DELO

**ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV PODJETJA
MOBITEL**

Ljubljana, september 2010

MIRJAN MEDICA

IZJAVA

Študent Mirjan Medica izjavljam, da sem avtor tega diplomskega dela, ki sem ga napisal pod mentorstvom dr. Simona Čadeža, in dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne 06.08.2010

Podpis:_____

KAZALO

UVOD	1
1 PREDSTAVITEV PODJETJA MOBITEL.....	2
2 ANALIZA POSLOVNEGA USPEHA	3
2.1 Analiza prihodkov	3
2.2 Analiza odhodkov	4
2.3 Analiza poslovnega izida	6
3 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	7
3.1 Analiza produktivnosti dela.....	8
3.2 Analiza gospodarnosti	8
3.3 Analiza rentabilnosti	9
4 ANALIZA SREDSTEV	11
4.1 Obseg in struktura sredstev	11
4.2 Analiza dolgoročnih sredstev.....	12
4.2.1 Obseg in struktura dolgoročnih sredstev	14
4.2.2 Odpisanost osnovnih sredstev	15
4.3 Analiza kratkoročnih sredstev	17
4.3.1 Obseg in struktura kratkoročnih sredstev.....	18
4.3.2 Hitrost obračanja kratkoročnih sredstev.....	19
5 ANALIZA FINANCIRANJA PODJETJA	20
5.1 Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev	21
5.2 Razmerje med sredstvi in finančnimi viri	23
5.3 Analiza plačilne sposobnosti	24
SKLEP	24
LITERATURA IN VIRI	26
PRILOGE	I

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Obseg v EUR in struktura v % prihodkov podjetja Mobitel v obdobju 2006 – 2008</i>	4
<i>Tabela 2: Obseg v EUR in struktura v % odhodkov podjetja Mobitel v obdobju 2006 – 2008</i>	5
<i>Tabela 3: Poslovni izid podjetja Mobitel v obdobju 2006 – 2008</i>	7
<i>Tabela 4: Produktivnost dela podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008</i>	8
<i>Tabela 5: Gospodarnost poslovanja podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008</i>	9
<i>Tabela 6: Rentabilnost poslovanja podjetja Mobitel v obdobju 2006 – 2008</i>	10
<i>Tabela 7: Obseg in struktura v % sredstev podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008</i>	12
<i>Tabela 8: Obseg v EUR in struktura v % dolgoročnih sredstev za podjetje Mobitel v obdobju 2006 - 2008</i>	14
<i>Tabela 9: Obseg in struktura v % kratkoročnih sredstev podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008</i>	19
<i>Tabela 10: Koeficient obračanja kratkoročnih sredstev ter trajanje enega obrata v številu dni podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008</i>	20
<i>Tabela 11: Obseg in struktura v % obveznosti do virov sredstev podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008</i>	21
<i>Tabela 12: Stopnja kapitalizacije in stopnja zadolženosti podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008</i>	23
<i>Tabela 13: Razmerje med sredstvi in viri financiranja podjetja Mobitel v obdobju 2006-2008</i>	23
<i>Tabela 14: Kazalci plačilne sposobnosti podjetja Mobitel v obdobju 2006 – 2008</i>	24

UVOD

Konkurenca se na trgu mobilne telefonije vse bolj zaostrojuje, zato je za družbe zelo pomembno katere odločitve v zvezi s poslovanjem bodo sprejete, da se čim bolje odrežejo. Poleg odločitev, ki jih podjetje sprejema za čim boljše poslovanje, je potrebno sprejemati strateške odločitve za podjetje in njegov obstanek na trgu.

V diplomski nalogi bom analiziral računovodske izkaze družbe Mobitel d.d., ki je v večinski lasti družbe Telekom Slovenije d.d. Za analizo izkazov te družbe sem se odločil, saj že dve leti delam v tem podjetju in spoznavam delovanje trga mobilnih telekomunikacij ter želim to spoznavanje še poglobiti.

Samo analizo sem pričel z zbiranjem podatkov, ki so potrebni za izdelavo dela. Podatki, ki so potrebni za analizo sem pridobil na Mobitelovi spletni strani, letnih poročilih družbe ter na spletni strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju AJPES).

V analizi sem primerjal podatke iz let 2006, 2007 in 2008, ker pa so podatki v bilanci stanja ter izkazih poslovnega izida v tekočih cenah sem jih prilagodil z indeksi cen življenjskih potrebščin ter jih tako pretvoril v stalne cene. Podatki balance stanja so na dan 31.12 posameznega leta in jih je potrebno popraviti z indeksom cen življenjskih potrebščin, da jih lahko medsebojno primerjamo. Za podatke iz leta 2006 sem uporabil indeks rasti življenjskih potrebščin za leti 2007 in 2008, ki so znašali v letu 2007 105,6 ter leta 2008 102,1, skupni indeks pa je znašal 1,078. Podatke iz leta 2007 pa sem indeksiral z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin za leto 2008. Ker je izkaz poslovnega izida podan za določeno obdobje se uporabljajo povprečni indeksi cen življenjskih potrebščin, tej so znašali v obdobju januar do december 2007/ januar do december 2006 103,6 ter januar do december 2008/ januar do december 2007 105,7. Za podatke izkaza poslovnega izida iz leta 2006 sem uporabil skupni indeks, ki je znašal 109,5, medtem ko sem za leto kasneje uporabil indeks le za leto 2008 in sicer 105,7 (SURS, 2010).

Struktura diplomskega dela je sestavljena iz več poglavij. V prvem poglavju je predstavitev družbe Mobitel d.d., njenega nastanka in razvoja ter njenih dejavnosti. Naslednje poglavje obravnava uspeh poslovanja z analizo prihodkov, odhodkov in poslovnega izida družbe. Nadaljuje se z analizo uspešnosti poslovanja, kjer sem analiziral produktivnost dela, gospodarnost in rentabilnost poslovanja družbe. Sledi poglavje analize sredstev, kjer sem analiziral tako dolgoročna kakor tudi kratkoročna sredstva, naslednje poglavje pa je sestavljeno iz analize financiranja družbe. V sklepu sem podal kratek opis podatkov pridobljenih z analizo s kratko razlago.

1 PREDSTAVITEV PODJETJA MOBITEL

Podjetje Mobitel je bilo ustanovljeno oktobra leta 1991 s strani sestavljenega podjetja SP PPT Ljubljana, kot družba z omejeno odgovornostjo. Namen ustanovitve podjetja je bil zagotovitev vzpostavitve sodobnega mobilnega telekomunikacijskega omrežja v novonastali državi. V decembru istega leta so tudi druga PTT-podjetja v Sloveniji vplačala dodaten kapital. Naslednje leto se je podjetje preoblikovalo v delniško družbo. V letu 1994 je prišlo do reorganizacije PTT-ja in ločitve poštnih in telekomunikacijskih storitev. Telekom Slovenije je takrat postal 100% lastnik družbe Mobitel.

Mobitel je v svojih začetkih vzpostavljal analogno mobilno omrežje (NMT) ter v letu 1995 zagotovil kar 95% signalno pokritost celotne Slovenije. Na začetku so bili mobilni aparati še zelo dragi in nedostopni širši javnosti in so si jih privoščila le podjetja in tehnološki navdušenci. V maju leta 1995 je Mobitel v omrežje NMT vključil 20.000 naročnika, do konca leta pa se je število še povečevalo. Istega leta je Mobitel pričel z izgradnjo mobilnega omrežja druge generacije (GSM) ter s strani države pridobilo status državnega GSM operaterja. V letu 1996 je Mobitel v Rimu bil sprejet v mednarodno združenje mobilnih operaterjev GSM MOU, kar je družbi omogočilo še hitrejši razvoj in zmanjšanje zaostanka v primerjavi z družbami po Evropi.

V naslednjih letih se je število naročnikov povečevalo in leta 1998 je Mobitel ponudil predplačniški sistem Mobi, kar je še povečalo dostopnost mobilne telekomunikacije širši javnosti. Istega leta se je družba začela pripravljati na vstop konkurence v letu 1999, saj se je takrat popolnoma liberaliziral trg mobilnih telekomunikacij v Sloveniji. Ob vstopu novega konkurenta Simobil na slovensko tržišče se je Mobitel pričel boriti za ohranitev položaja na trgu. Kljub zelo agresivnemu pristopu konkurenta, je družba istega leta zelo povečala število naročnikov, skupno število naročnikov in Mobi uporabnikov se je povečalo na preko 600.000. Leta 2000 je Mobitel dosegel mejo 1.000.000 uporabnika v omrežju, kar je za dvomilijonsko tržišče bil zelo velik uspeh. Naslednje leto je podjetje pridobilo koncesijo za tretjo generacijo mobilne telekomunikacije (UMTS), v tem času je družba pričela intenzivno predstavljati novosti za slovensko tržišče, kot je GPRS prenos podatkov preko mobilnih omrežij ter vzpostavitev mobilnega internetnega portala Pinkponk. Mobitel je predstavil način brezgotovinskega plačevanja Moneta, naslednja leta je podjetje le povečevalo število svojih uporabnikov in se počasi pričelo obračati s pridobivanjem novih uporabnikov na ohranjanje le-teh.

V letu 2003 je prišlo do preloma, ko je Mobitel skupaj z drugimi operaterji po svetu vzpostavil UMTS omrežje in predstavil portal Planet, kjer je bilo mogoče dostopati do zabavnih in informativnih storitev. Predstavljen je tudi NeoWLAN, ki je javno plačljivo brezžično LAN omrežje. Naslednje leto družba v sodelovanju s Petrolom omogoči svojim uporabnikom plačilo goriva preko mobilnih aparatov, ter prvič omogoči ogled športnega dogodka preko mobilnega aparata. V letu 2006 Mobitel vzpostavi spletno prodajalno, ki kupcem omogoča še ugodnejše nakupe s celotne svoje ponudbe. Ob koncu leta družba vzpostavi še hitrejši prenos podatkov preko mobilnega omrežja HSDPA, omrežje druge generacije pa nadgradi s tehnologijo EDGE,

naslednje leto se omrežje nadgradi s tehnologijo HSUPA, ki omogoča hitrejši prenos podatkov od uporabnika. Leta 2008 Mobitel kot prvi operater v Sloveniji uvede celovito ponudbo telekomunikacij: mobilne telekomunikacije ter fiksne telefonije, interneta in televizije v sodelovanju s SiOL-om.

2 ANALIZA POSLOVNEGA USPEHA

Glavni namen vsakega podjetja je ustvarjati poslovni uspeh. Sam poslovni uspeh pa je poslovni izid podjetja oziroma razlika med prihodki in odhodki v določenem preučevanem obdobju. Pozitivni oziroma negativni pridobljeni rezultat nam pove ali je družba poslovala z dobičkom ali izgubo in ali je družba poslovala uspešno ali pa neuspešno (Pučko & Rozman, 1992, str. 216).

Ugotovitev vzrokov poslovnega uspeha oziroma neuspeha pomaga pri prihodnjih načrtovanjih in odločitvah v podjetju, ki bodo pripomogle k boljšemu uspehu. Samo ugotavljanje poslovnega rezultata se izvršuje z izkazom poslovnega izida za določena obdobja (Pučko & Rozman, 1992, str. 216).

2.1 Analiza prihodkov

V Slovenskem računovodskem standardu (v nadaljevanju SRS) 18 so prihodki opredeljeni kot povečanje gospodarskih koristi za podjetje v določenem preučevanem obdobju, ki se kažejo kot povečanje sredstev in zmanjševanje dolgov. To se izkazuje preko poslovnega izida na velikosti kapitala (SRS 18, 2006).

Po SRS se prihodki se razčlenjujejo na poslovne, finančne in druge prihodke; poslovni prihodki sestavljajo prihodki od prodaje in drugih prihodkov, ki so povezani s poslovnimi učinki. Prihodki od prodaje so sestavljeni iz prodajne vrednosti prodanih proizvodov ter trgovskega blaga in opravljenih storitev v preučevanem obdobju. Finančni prihodki so prihodki od naložbenja. Pojavljajo se v zvezi s finančnimi naložbami pa tudi v zvezi s terjatvami. Sestavljajo jih obračunane obresti in deleži v dobičku drugih pa tudi prevrednotovalni finančni prihodki. Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke (izredni prihodki) in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid (SRS 18, 2006).

Tabela 1 na 4. strani, prikazuje stanje prihodkov v obravnavanem obdobju. Prihodki od prodaje so sestavljeni predvsem iz prihodkov od prodaje telekomunikacijskih storitev na domačem in na tujem trgu. Približno 5% čistih prihodkov od prodaje znašajo prihodki od prodaje blaga in materiala na domačem trgu, ostalih 95% pa je sestavljajo prodaje storitev.

Iz Tabele 1 razberemo, da so se poslovni prihodki v letu 2007 povečali za 7,17% v primerjavi z letom 2006, leto kasneje pa so se zmanjšali za 1,91% predvsem na račun prihodkov od prodaje telekomunikacijskih storitev. Finančni prihodki in drugi prihodki predstavljajo zelo majhen delež prihodkov med vsemi prihodki. Poslovni prihodki so se pričeli zmanjševati na račun izgube določenega deleža uporabnikov na trgu mobilnih telekomunikacij, saj se je v preučevanem

obdobju precej povečala moč konkurentov na trgu mobilnih telekomunikacij. Tolikšen padec, pa se ne pozna, saj je Mobitel pričel ponujati celoten spekter telekomunikacijskih storitev, kot je tudi fiksna telefonija, internet in televizija, kar je nekoliko zmanjšalo padec prihodkov v letu 2008 v primerjavi z letom 2007.

Tabela 1: Obseg v EUR in struktura v % prihodkov podjetja Mobitel v obdobju 2006 – 2008

Postavka	Leto 2006		Leto 2007		Leto 2008		I 07/06	I 08/07
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%		
Poslovni prihodki skupaj	428.519.322	98,74	459.235.149	99,07	450.485.384	99,02	107,17	98,09
Čisti prihodki od prodaje	427.255.281	98,45	457.770.182	98,76	449.324.650	98,77	107,14	98,16
Drugi poslovni prihodki	1.264.041	0,29	1.464.967	0,32	1.160.734	0,26	115,90	79,23
Finančni prihodki	4.843.454	1,12	4.295.817	0,93	4.452.007	0,98	88,69	103,64
Drugi prihodki	620.071	0,14	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
PRIHODKI SKUPAJ	433.982.847	100,00	463.530.966	100,00	454.937.391	100,00	106,81	98,15

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJPES.

2.2 Analiza odhodkov

SRS 17 opredeljuje odhodke kot zmanjšanje gospodarskih koristi za podjetje v proučevanem obdobju ki se kažejo kot zmanjšanje sredstev in povečevanje dolgov. To se izkazuje preko poslovnega izida na velikosti kapitala (SRS 17, 2006).

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Poslovni odhodki in finančni odhodki so redni odhodki. Poslovni odhodki so načeloma enaki vračunanim stroškom v obračunskem obdobju, ki so povečani za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje, ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje. Do prevrednotovalnih poslovnih odhodkov pride v povezavi z opredmetenimi in neopredmetenimi osnovnimi sredstvi ter obratnimi sredstvi zaradi oslabitve le-teh. Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za naložbenje. Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke (izredni odhodki) in ostali odhodki, ki zmanjšujejo poslovni izid (SRS 17, 2006).

Iz Tabele 2 na strani 5, se da razbrati da so v proučevanem obdobju vseh treh let okrog 97% nanесли poslovni odhodki, okrog 3% so nanесли finančni odhodki, zanemarljiv delež odhodkov pa so v letu 2006 predstavljali drugi odhodki. Poslovni odhodki so se v letu 2007 povečali za 4,09% glede na leto 2006, in zmanjšali v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 za 1,56%. Največji delež med odhodki v vseh treh letih predstavljajo stroški storitev, v vseh treh proučevanih letih okrog 50% delež. Med storitvenimi stroški največji delež zavzemajo stroški iz naslova zakupov vodov in medomrežnega povezovanja, ki znašajo kar četrtno vseh stroškov storitev. Stroški dela se v

proučevanem obdobju med leti niso bistveno spreminjali, so pa dosegali približno 11% od celotnih odhodkov. Odpisi vrednosti so se zmanjševali v proučevanem obdobju in sicer v letu 2007 za 2,81% glede na leto 2006 in za 6,05% v letu 2008 v primerjavi z letom 2007, največji delež med odpisi vrednosti pa so predstavljali stroški amortizacije, zelo majhen pa prevrednotovalni poslovni odhodki. Finančni odhodki so v vseh treh letih dosegali okrog 3% delež vseh odhodkov. Skupni odhodki so se v letu 2007 glede na predhodno obdobje povečali za 4,68% in zmanjšali za 2,47% leta 2008 glede na predhodno leto.

Tabela 2: Obseg v EUR in struktura v % odhodkov podjetja Mobitel v obdobju 2006 – 2008

Postavka	Leto 2006		Leto 2007		Leto 2008		I 07/06	I 08/07
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%		
POSLOVNI ODHOSKI SKUPAJ	360.982.430	97,31	375.750.773	96,75	369.905.034	97,66	104,09	98,44
I. Stroški blaga, mat. in storitev	229.090.235	61,75	243.355.929	62,66	245.208.762	64,74	106,23	100,76
1. Nab. vred. prod. blaga in mat. ter str.pora. materiala	51.654.064	13,92	49.411.560	12,72	46.603.456	12,30	95,66	94,32
2. Stroški storitev	177.436.171	47,83	193.944.369	49,94	198.605.306	52,44	109,30	102,40
II. Stroški dela	42.605.336	11,48	42.031.399	10,82	42.596.200	11,25	98,65	101,34
1. Stroški plač	29.669.154	8,00	29.950.523	7,71	30.900.082	8,16	100,95	103,17
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	4.153.084	1,12	3.967.649	1,02	4.208.664	1,11	95,54	106,07
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	2.376.361	0,64	2.244.031	0,58	2.357.637	0,62	94,43	105,06
4. Drugi stroški dela	6.406.738	1,73	5.869.195	1,51	5.129.817	1,35	91,61	87,40
III. Odpisi vrednosti	82.199.966	22,16	79.889.751	20,57	75.055.702	19,82	97,19	93,95
1. Amortizacija	79.628.862	21,46	73.833.427	19,01	75.055.702	19,82	92,72	101,66
2. Prevr. posl. odh. pri opred. in neopred. o.s.	860.298	0,23	1.643.004	0,42	0	0,00	190,98	0,00
3. Prevr. posl. odh. pri obratnih sredstvih	1.710.807	0,46	4.422.321	1,14	0	0,00	258,49	0,00
IV. Drugi poslovni odhodki	6.840.271	1,84	10.473.694	2,70	7.044.370	1,86	153,12	67,26
FINANČNI ODHODKI	9.895.824	2,67	12.604.288	3,25	8.852.331	2,34	127,37	70,23
1. Fin. odh. iz oslab. in odpisov finan. naložb	1.353.978	0,36	3.381.337	0,87	0	0,00	249,73	0,00
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	7.976.090	2,15	9.040.525	2,33	8.648.569	2,28	113,35	95,66
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	565.756	0,15	182.427	0,05	203.762	0,05	32,24	111,70
DRUGI ODHODKI	101.947	0,03	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ ODODKI	370.980.201	100,00	388.355.061	100,00	378.757.365	100,00	104,68	97,53

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJ PES.

2.3 Analiza poslovnega izida

Po SRS 19 je poslovni izid (dobiček ali izguba) razlika med prihodki in odhodki v obračunskem obdobju. Obstajajo temeljne in druge vrste poslovnega izida. Temeljne vrste poslovnega izida so poslovni izid iz prodaje, poslovni izid iz celotnega poslovanja, poslovni izid iz rednega delovanja, celotni poslovni izid, celotni poslovni izid in čisti poslovni izid. Pomembne so za zunanje in notranje uporabnike. Druge vrste poslovnega izida so prispevek za kritje, kosmati poslovni izid iz celotnega poslovanja, celotni poslovni izid skupaj s finančnimi odhodki, celotni poslovni izid skupaj z deleži zaposlencev v njem ter razširjeni dobiček in dohodek. Pomembne so za notranje uporabnike, zato se podrobneje opredeljujejo v samem podjetju. Skladno z notranjimi in zunanjimi potrebami sta poslovni izid in denarni izid (prebitek prejemkov ali izdatkov) izbrane vrste razčlenjena še na poslovne izide oziroma denarne izide posameznih področnih in območnih odsekov oziroma drugih organizacijskih oblik. Poslovni izid iz prodaje je razlika med prihodki od prodaje in odhodki za prodajo. Poslovni izid iz poslovanja je razlika med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. Poslovni izid iz rednega poslovanja je razlika med seštevkom poslovnih prihodkov in finančnih prihodkov ter seštevkom poslovnih odhodkov in finančnih odhodkov. Celotni poslovni izid je razlika med seštevkom vseh prihodkov in seštevkom vseh odhodkov. Čisti poslovni izid je razlika med celotnim poslovnim izidom, obračunanim davkom iz dobička kot deležem države v njem in odloženimi davki. To je poslovni izid, s katerim je mogoče razpolagati po odbitku obračunanega davka ter po pribitku oziroma odbitku za obračunane odložene davke (SRS 19, 2006).

Tabela 3 na strani 7, predstavlja poenostavljen prikaz izkaza poslovnega izida za podjetje Mobitel v obdobju od 2006 do 2008. Razvidno je, da so poslovni prihodki v letu 2007 narasli za 7,17% glede na predhodno leto in padli za 1,91% leta 2008 v primerjavi z letom 2007. Finančni prihodki so se v letu 2007 zmanjšali glede na leto 2006 za 11,31%, v naslednjem obdobju pa so se povečali za 3,64%. Drugi prihodki pa so bili glede na celotne prihodke zanemarljivi v letu 2006, v letih 2007 in 2008 pa jih ni bilo. Celotni prihodki so se zvišali za 6,81% v letu 2007 in znižali za 1,75% leta 2008 glede na predhodno proučevano obdobje.

Poslovni odhodki so se leta 2007 povečali za 4,16% v primerjavi s predhodnim letom in znižali za 1,56% v letu 2008. Finančnih odhodki so se najprej zvišali za 27,37% v letu 2007 nato pa v naslednjem obdobju znižali za 29,77% v primerjavi s predhodnim letom. Drugi odhodki so bili samo v letu 2006, kakor tudi drugi prihodki. Celotni odhodki so se v letu 2007 povečali za 4,47% v primerjavi z letom 2006, nato pa znižali za 2,47% leta 2008.

Iz analize se da razbrati, da je družba v proučevanih obdobjih poslovala pozitivno in v vseh treh letih ustvarila dobiček pred davkom. Celotni dobiček se je leta 2007 zvišal glede na leto 2006 za 20,77%. Leta 2008 pa se je celotni dobiček povečal za 1,34% v primerjavi s predhodnim letom. Čisti dobiček obračunskega obdobja se je leta 2007 povečal za 16,67%, naslednje leto pa zvišal za 4,57% glede na predhodno proučevano obdobje.

Tabela 3: Poslovni izid podjetja Mobitel v obdobju 2006 – 2008

Postavka	Leto 2006	Leto 2007	Leto 2008	I 07/06	I 08/07
1. Poslovni prihodki	428.519.322	459.235.149	450.485.384	107,17	98,09
2. Poslovni odhodki	360.735.808	375.750.773	369.905.034	104,16	98,44
A. Poslovni izid iz poslovanja (1-2)	67.783.514	83.484.376	80.580.350	123,16	96,52
3. Finančni prihodki	4.843.454	4.295.817	4.452.007	88,69	103,64
4. Finančni odhodki	9.895.824	12.604.288	8.852.331	127,37	70,23
B. Poslovni izid iz financiranja (3-4)	- 5.025.370	- 8.308.471	- 4.400.324	164,45	52,96
C. Poslovni izid iz rednega poslovanja (A+B)	62.731.144	75.175.905	76.180.026	119,84	101,34
5. Drugi prihodki	620.071	0	0	0,00	0,00
6. Drugi odhodki	1.101.947	0	0	0,00	0,00
Č. Poslovni izid iz izrednega poslovanja (5-6)	- 481.876	0	0	0,00	0,00
7. Celotni prihodki	433.982.847	463.530.966	454.937.391	106,81	98,15
8. Celotni odhodki	371.733.579	388.355.061	378.757.365	104,47	97,53
D. Celotni dobiček (7-8)	62.249.268	75.175.905	76.180.026	120,77	101,34
E. Davek iz dobička	15.356.180	20.464.882	18.967.474	133,27	92,68
F. Čisti dobiček obračunskega obdobja	46.893.088	54.711.023	57.212.552	116,67	104,57

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJ PES.

3 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Analiza poslovne uspešnosti pomeni spremljati in ocenjevati uspešnosti, ki jo podjetje dosega, pri tem pa ocenjujemo razloge, zakaj je do določenih problemov pri poslovanju prišlo, kar omogoča takojšnje ukrepanje za odstranitev dejavnikov, ki so negativno vplivali na uspešnost poslovanja. Kazalec, ki je izražen v dobičku podjetja, še ni dovolj dober kazalec, ki bi nam povedal, kako uspešno je družba poslovala. Družbe, ki so različne velikosti, lahko imajo enak dobiček s tem pa ni nujno, da imajo enako uspešnost. Ob sprejemanju odločitev v podjetju je potrebno upoštevati temeljno načelo »minimax«, ki pravi da naj podjetje z enakimi sredstvi ustvari boljši uspeh, oziroma z manjšo potrošnjo sredstev, naj podjetja ustvarijo enak dobiček. V primeru, da to načelo ni upoštevano, lahko pomeni, da podjetje za dosego določenega cilja potroši preveč poslovnih prvin (Pučko & Rozman, 1995, str. 248).

Pomembno je, da poznamo razliko med učinkovitostjo in uspešnostjo. Učinkovitost je v primerjavi z uspešnostjo značilnost znotraj družbe, merjena pa je z ugotavljanjem, koliko je potrebnih sredstev za dosego določenega cilja. Lahko se zgodi, da je družba učinkovita, torej da posluje povsem normalno z ustvarjanjem izdelkov in prodajo storitev na trgu, vendar je neuspešna, saj na trgu ne doseže dobrih prodajnih cen (Turk, 1990, str. 288).

Poznamo več načel (Tekavčič, 1995, str. 68):

- načelo produktivnosti, ki pravi, da je potrebno doseči čim več količine izdelkov v določenem časovnem obdobju,
- načelo ekonomičnosti, pravi, da je potrebno doseči čim nižje stroške na izdelek in
- načelo rentabilnosti, ki zahteva čim večji dobiček na enoto uporabljenih sredstev.

3.1 Analiza produktivnosti dela

Produktivnost dela je odnos med ustvarjenimi izdelki (storitvami) in za to potrebnimi sredstvi. Produktivnost dela je opredeljena z enačbo 1. (Tekavčič, 1995, str 71.):

$$\text{Produktivnost dela} = \frac{\text{Količina proizvedenih poslovnih učinkov}}{\text{Porabljeno delo}} \quad (1)$$

V Tabeli 4 je izračun produktivnosti dela na podlagi celotnih prihodkov in na podlagi poslovnih prihodkov. Razberemo lahko, da se je produktivnost dela tako glede na celotne kakor glede na poslovne prihodke v letu 2007 povečala glede na leto 2006 in sicer pri obeh kazalnikih za dobrih 7%. V naslednjem proučevanem obdobju se je produktivnost dela nekoliko znižala in sicer za približno 4% pri obema kazalnikoma. Razlog je predvsem v tem, da je podjetje v letu 2008 v povprečju imelo za 22 zaposlenih več kakor v letu 2007 in v letu 2007 pa obratno za 5 zaposlenih manj kakor leto prej, ko pa so se tudi prihodki povečali.

Tabela 4: Produktivnost dela podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Prihodki (v EUR)	433.982.847	463.530.966	454.937.391	106,81	98,15
2. Poslovni prihodki (v EUR)	428.519.322	459.235.149	450.485.384	107,17	98,09
3. Povprečno število zaposlenih	957	952	974	99,53	102,26
4. Produktivnost dela (1:3)	453.720	486.902	467.321	107,31	95,98
5. Produktivnost dela (2:3)	448.008	482.390	462.748	107,67	95,93

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJ PES.

3.2 Analiza gospodarnosti

Analiza gospodarnosti poslovanja nam pove v kakšnem odnosu so prihodki od poslovanja ih odhodki od poslovanja družbe. Kazalnik, ki nam kaže ekonomičnost poslovanja je opredeljen z enačbo 2. (Pučko, 2004, str. 149):

$$\text{Gospodarnost poslovanja} = \frac{\text{Količina ustvarjenih poslovnih učinkov}}{\text{stroški poslovanja}} = \frac{\text{prihodki}}{\text{odhodki}} \quad (2)$$

Gospodarnost poslovanja je količnik med prihodki in odhodki, na ta način lahko predstavimo relativno velikost podjetja. S tem kazalnikom dobimo razmerje, ki nam pove koliko proizvodov (storitev) smo ustvarili z enoto poslovne prvine in večja kakor je, več proizvodov je ustvarila enota prvine. Ker podjetja ustvarjajo različne proizvode in jih je težko po količinah medsebojno primerjati, je najbolje, da se količine pomnožijo z njihovimi prodajnimi cenami in s tem pridobimo prihodke, le te pa primerjamo z odhodki (Pučko & Rozman, 1995, str. 276).

Koeficient gospodarnosti poslovanja nam pove kolikšna je uspešnost tekočega poslovanja družbe. V primeru, ko je koeficient večji od ena, je gospodarnost poslovanja uspešna v nasprotnem je le ta neuspešna, saj smo pridobili manj prihodkov kakor odhodkov v določenem obdobju. Večji kot je koeficient gospodarnosti uspešnejše je družba v danem obdobju poslovala, torej bolj ekonomsko učinkovita je bila. Tak kazalnik se velikokrat uporablja, saj je podatke za preračun gospodarnosti relativno lahko najti v izkazih poslovnega izida (Slapničar, 2002, str. 13).

V Tabeli 5 je izračun gospodarnosti poslovanja za leta 2006, 2007 in 2008. Iz teh podatkov lahko ugotovimo, da je bila gospodarnost poslovanja v vseh treh proučevanih letih večja od ena, torej je družba poslovala ekonomsko uspešno. V letu 2007 se je kazalnik zvišal za 2,03% glede na leto 2006, kakor tudi v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 vendar v manjšem obsegu in sicer za 0,63%.

Tabela 5: Gospodarnost poslovanja podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Prihodki (v EUR)	433.982.847	463.530.966	454.937.391	106,81	98,15
2. Odhodki (v EUR)	370.980.201	388.355.068	378.757.365	104,68	97,53
3. Gospodarnost (1:2)	1,170	1,194	1,201	102,03	100,63

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJ PES.

3.3 Analiza rentabilnosti

V nasprotju s kazalnikom gospodarnosti in produktivnosti, nam kazalnik rentabilnosti prikaže dejansko uspešnost poslovanja podjetja. Ta razlika pa se kaže v tem, da se prejšnja kazalnika nanašata predvsem na učinkovitost poslovanja, kar pa ne pomeni, da je doseganje določenega učinka v omejenem času z omejenimi sredstvi tudi optimalni način doseganja določenega učinka. Uspešno poslovanje pomeni poslovati z dobičkom, kar pa se doseže s sprejemanjem pravih odločitev. Rentabilnost kapitala (enačba 3.) je eden najpomembnejših in najpogostejše uporabljenih kazalnikov pri presojanju uspešnosti upravljanja s premoženjem. Kazalnik pove, koliko dobička/izgube je ustvarjeno z denarno enoto vloženega kapitala. V primeru izkazane izgube je vrednost kazalnika negativna. Večja vrednost kazalnika pomeni boljšo poslovno uspešnost, vendar pa po drugi strani lahko boljši rezultat pomeni večje tveganje na račun velikega zadolževanja. Pri presojanju doseganja podobne rentabilnosti kapitala različnih

poslovnih subjektov, je nujno upoštevati rentabilnost kapitala, kot zmnožek kazalnikov dobičkovnosti prihodkov, proizvodnosti sredstev ter razmerja med sredstvi (AJPES, 2010).

$$\text{Rentabilnost kapitala} = \frac{\text{dobiček/izguba}}{\text{povprečni kapital}} \quad (3)$$

Rentabilnost sredstev (enačba 4) kaže, kako uspešno je poslovodstvo upravljalo s sredstvi. Razmerje pove, koliko dobička/izgube je izkazanih na denarno enoto sredstev. Čim večja je vrednost kazalnika, tem uspešnejše je poslovanje. Kazalnik rentabilnosti sredstev se lahko interpretira tudi kot zmnožek kazalnika proizvodnosti sredstev in dobičkovnosti prihodkov. V primeru izkazane izgube je vrednost kazalnika negativna (AJPES, 2010).

$$\text{Rentabilnost sredstev} = \frac{\text{dobiček/izguba}}{\text{povprečna sredstva}} \quad (4)$$

Tabela 6 nam prikazuje, da je poslovanje podjetja rentabilno in v vseh treh letih ustvarilo dobiček, saj je koeficient rentabilnosti pozitiven. Rentabilnost kapitala je v vseh treh danih obdobjih pozitivna, družba pa je v letu 2006 ustvarila 14,3 enot dobička na 100 enot vloženega kapitala v naslednjem letu 17,52 enot in leta 2008 kar 18,11 enot. Leta 2006 je podjetje na 100 enot vloženih sredstev ustvarilo 8,42 enot dobička, leta 2007 10,66 enot, zadnje proučevano leto pa 11,36 enot dobička. V vseh treh proučevanih letih je bila rentabilnost poslovanja pozitivna in se je povečevala iz leta v leto. Na ugoden trend sta vplivali hitrejše obračanje tako kapitala kakor sredstev, ki sta se izboljšali obe leti.

Tabela 6: Rentabilnost poslovanja podjetja Mobitel v obdobju 2006 – 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Prihodki (v EUR)	433.982.847	463.530.966	454.937.391	106,81	98,15
2. Odhodki (v EUR)	370.980.201	388.355.068	378.757.365	104,68	97,53
3. Dobiček (v EUR) (1-2)	63.002.646	75.175.898	76.180.026	119,32	101,34
4. Amortizacija (v EUR)	79.628.862	73.833.427	73.833.427	92,72	100,00
5. Povprečni kapital (v EUR)	440.577.978	429.187.553	420.662.549	97,41	98,01
6. Povprečna sredstva (v EUR)	748.616.659	705.536.468	670.766.697	94,25	95,07
7. Prihodki/povprečni kapital	0,99	1,08	1,08	109,64	100,14
8. Prihodki/povprečna sredstva	0,58	0,66	0,68	113,33	103,23
9. Prihodki/odhodki	1,17	1,19	1,20	102,03	100,63
10. Rentabilnost kapitala (v %) (3:5)	14,30	17,52	18,11	122,49	103,39
11. Rentabilnost sredstev (v %) (3:6)	8,42	10,66	11,36	126,61	106,59
12. Donosnost sredstev (v %) ((3+4) : 6)	19,05	21,12	22,36	110,85	105,89

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJPES.

4 ANALIZA SREDSTEV

4.1 Obseg in struktura sredstev

V določenem trenutku imajo sredstva določeno obliko stvari, pravic ali denarja, ta pa se lahko že v naslednjem trenutku spremenijo zaradi samega poslovnega procesa, ki jih spreminja. Opredeljeni so lahko, kot ekonomski dejavniki, ki jih upravlja družba njihovo vrednost je možno določiti v času pridobitve (Hočevar, Igličar & Zaman, 2002, str. 34).

Sredstva, s katerimi premoženjskopravno razpolaga gospodarska družba, zadruga ali podjetnik v denarni merski enoti izražene stvari, pravice in denar. Gledano s finančnega zornega kota so sredstva povezana z naložbenjem poslovnega subjekta (AJPES, 2010).

Po Slovenskih računovodskih standardih, se sredstva delijo na dolgoročna sredstva, kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve. Dolgoročna sredstva, so tista sredstva, ki se spreminjajo v obdobju, ki je daljše od enega leta, kratkoročna pa se spreminjajo načeloma v obdobju krajšem od enega leta. Aktivne časovne razmejitve so terjatve ter druga sredstva in obveznosti, ki se bodo udeležile v roku enega leta, katerih vrednost je mogoče oceniti (SRS, 2006).

Za obstoj sredstev je potrebnih nekaj ključnih kriterijev (Hočevar, Igličar & Zaman, 2002, str. 35):

- sredstva morajo biti ekonomski dejavniki, kar pomeni, da bodo v prihodnje prinašala določene koristi za družbo. To pa le v primeru, da:
 - a) so v obliki denarja oziroma jih je možno pretvoriti v denar,
 - b) jih je oziroma jih bo mogoče prodati,
 - c) je predvideno, da se jih bo uporabljalo v prihodnjem delovanju družbe.
- upravljanje ekonomskih dejavnikov oziroma sredstev pomeni, da lahko družba prosto razpolaga.
- sredstvom je praviloma dokaj lahko določiti njihovo vrednosti oziroma ceno v času nastanka.

Iz Tabele 7 na strani 12, je razvidno, da se je obseg sredstev v letu 2007 zmanjšal za 4,91% glede na predhodno leto, leta 2008 pa se je obseg zmanjšal za 4,95% glede na leto pred tem. Dolgoročna sredstva so se v letu 2007 zmanjšala na 89,59% glede na predhodno leto in v letu 2008 še za 1,68% glede na leto 2007. Kratkoročna sredstva so se v letu 2007 povečala za 21,92% v primerjavi z letom 2006, medtem ko so se v letu 2008 zmanjšala za 20,22% glede na leto 2007.

Največji delež sredstev v njegovi strukturi predstavljajo dolgoročna sredstva, ki so v letu 2006 predstavljala 77,86% nato leta 2007 padla na 73,35% in se v letu 2008 povzpela na 75,87% delež v celotnih sredstvih. Delež dolgoročnih sredstev se v proučevanih obdobjih ni bistveno spreminjal, saj je družba nadaljevala s približno enakim tempom vlaganja v dolgoročna sredstva.

Delež kratkoročnih sredstev je bil leta 2006 20,78%, v letu 2007 se je povzpел na 26,65% in nato leta 2008 ponovno znižal na 22,37%. Do nihanj med leti je prišlo predvsem na račun denarnih sredstev, ki so se v proučevanih letih krepko spreminjala, saj so leta 2007 narasla za 1773,19% glede na leto 2006, nato pa ponovno padla leta 2008 na 10,97% v primerjavi z letom 2007

Tabela 7: Obseg in struktura v % sredstev podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008

Postavka	2006		2007		2008		I 07/06	I 08/07
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%		
A Dolgoročna sredstva	563.136.526	77,86	504.493.944	73,35	496.000.318	75,87	89,59	98,32
1. Neop. sredstva in dolg. AČR	136.919.678	18,93	96.549.278	14,04	93.963.225	14,37	70,52	97,32
2. Opredmetena sredstva	413.149.457	57,12	392.396.332	57,05	383.541.381	58,67	94,98	97,74
3. Naložbene nepremičnine	5.602.826	0,77	5.261.759	0,77	5.110.490	0,78	93,91	97,13
4. Dolgoročne finančne naložbe	4.445.352	0,61	6.583.734	0,96	8.690.742	1,33	148,10	132,00
5. Dolgoročne poslovne terjatve	12.156	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
6. Odložene terjatve za davek	3.007.056	0,42	3.702.840	0,54	4.694.480	0,72	123,14	126,78
B Kratkoročna sredstva	150.334.470	20,78	183.292.450	26,65	146.224.012	22,37	121,92	79,78
1. Sredstva za prodajo	270.250	0,04	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
2. Zaloge	10.705.274	1,48	11.576.469	1,68	8.887.359	1,36	108,14	76,77
3. Kratkoročne finančne naložbe	76.275.347	10,55	60.176.286	8,75	64.750.678	9,90	78,89	107,60
4. Kratkoročne poslovne terjatve	61.415.203	8,49	80.287.501	11,67	69.156.676	10,58	130,73	86,14
5. Denarna sredstva	1.668.396	0,23	31.252.194	4,54	3.429.299	0,52	1873,19	10,97
C. AČR	9.815.545	1,36	0	0,00	11.522.669	1,76	0,00	0,00
Zabilančna sredstva	69.137.964	9,56	39.785.794	5,78	14.603.068	2,23	57,55	36,70
SREDSTVA SKUPAJ	723.286.541	100,00	687.786.394	100,00	653.746.999	100,00	95,09	95,05

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJ PES.

4.2 Analiza dolgoročnih sredstev

Sredstva, med katere uvrščamo dolgoročna sredstva, so sredstva, ki so v lasti podjetja za obdobje, ki je načeloma daljše od enega leta in podjetje nima namena nadaljnjo prodajati premoženje. Ta sredstva so dolgoročno vpeta v poslovni proces družbe, svojo vrednost pa vsako leto delno prenaša na vrednost proizvodov v obliki amortizacije, kar pa lahko traja tudi več let oziroma pri zgradbah več desetletij. Med dolgoročna sredstva uvrščamo neopredmetena osnovna sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve, opredmetena sredstva, naložbene nepremičnine, dolgoročne finančne naložbe, dolgoročne poslovne terjatve in odložene terjatve za davek (SRS, 2006).

Opredmeteno osnovno sredstvo je sredstvo v lasti ali finančnem najemu, ki se uporablja pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma dajanju v najem ali za pisarniške namene ter se bo po pričakovanjih uporabljalo v več kot enem obračunskem obdobju. Opredmetena osnovna sredstva so zemljišča, zgradbe, proizvodjalna oprema, druga oprema in biološka sredstva. Pri zgradbah in opreми je treba ločevati stvari, ki se še gradijo ali izdelujejo, od stvari, ki so že usposobljene za uporabo. Stvari, dane v finančni najem, same niso ali ne spadajo med opredmetena osnovna sredstva, temveč so sestavni del dolgoročnih terjatev. Dani predujmi za opredmetena osnovna sredstva, ki se v bilanci stanja izkazujejo pri opredmetenih osnovnih sredstvih, se knjigovodsko izkazujejo kot terjatve. Deleži v skupaj obvladovanih opredmetenih osnovnih sredstvih se obravnavajo posebej ter se izkazujejo in razvrščajo glede na vrsto skupaj obvladovanih sredstev (SRS 1, 2006).

Neopredmeteno sredstvo je razpoznavno nedenarno sredstvo, ki praviloma fizično ne obstaja. Praviloma se pojavlja kot neopredmeteno dolgoročno sredstvo. Neopredmetena sredstva zajemajo dolgoročno odložene stroške razvijanja, usredstvene stroške naložb v tuja opredmetena osnovna sredstva, naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine in druge pravice ter v dobro ime prevzetega podjetja. Naložbe v pridobljene dolgoročne pravice do industrijske lastnine (v koncesije, patente, licence, blagovne znamke in podobne pravice) ustvarjajo prihodnje gospodarske koristi. Dolgoročne aktivne časovne razmejitve so dolgoročno odloženi stroški. Neopredmetena sredstva se razvrščajo na neopredmetena sredstva s končnimi dobami koristnosti in neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti. Naložba v dobro ime je presežek nabavne vrednosti prevzetega podjetja ali dela prevzetega podjetja nad določljivo pošteno vrednostjo pridobljenih sredstev, zmanjšano za njegove dolgove in pogojne obveznosti. Dani predujmi za neopredmetena sredstva, ki so v bilanci stanja izkazani v povezavi z neopredmetenimi sredstvi, se knjigovodsko izkazujejo kot terjatve. Deleži v skupaj obvladovanih neopredmetenih sredstvih se obravnavajo posebej ter se izkazujejo in razvrščajo glede na vrsto skupaj obvladovanih neopredmetenih sredstev (SRS 2, 2006).

Finančne naložbe so sestavni del finančnih instrumentov podjetja in so finančna sredstva, ki jih ima podjetje naložbenik, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, povečevalo svoje finančne prihodke; ti se razlikujejo od poslovnih prihodkov, ki izhajajo iz prodaje proizvodov in opravljanja storitev v okviru njegovega rednega poslovanja. Finančne naložbe so večinoma naložbe v kapital drugih podjetij ali v finančne dolgove drugih podjetij, države, območja in občine ali drugih izdajateljev (finančne naložbe v posojila), pojavljajo pa se tudi kot finančna sredstva drugačne narave, ki niso vezana na proizvodjanje in opravljanje storitev v proučevanem podjetju. Poslovne terjatve se ne štejejo kot finančne naložbe, razen tistih, ki so v posesti za trgovanje (SRS 3, 2006).

Naložbena nepremičnina je nepremičnina, posedovana, da bi prinašala najemnino in/ali povečevala vrednost dolgoročne naložbe. Naložbene nepremičnine so a) zemljišča, posedovana za povečevanje vrednosti dolgoročne naložbe, in ne za prodajo v bližnji prihodnosti v rednem poslovanju; b) zemljišča, za katera podjetje ni določilo prihodnje uporabe; c) zgradbe v lasti ali

finančnem najemu, oddane v enkratni ali večkratni poslovni najem; in č) prazne zgradbe, posedovane za oddajo v enkratni ali večkratni poslovni najem (SRS 6, 2006).

4.2.1 Obseg in struktura dolgoročnih sredstev

Vse potrebne podatke za pregled sestave dolgoročnih sredstev je možno pridobiti v bilanci stanja družbe, ki jo analiziramo. V bilanci stanja je vrednost dolgoročnih sredstev izražena v sedanji vrednosti, podatke o odpisu vrednosti pa je možno pridobiti v pojasnilih k računovodskim izkazom v letnih poročilih podjetja. Vse vrednosti je možno pridobiti le za določen trenutek, saj se njihova vrednost neprestano spreminja.

V Tabeli 8 so prikazani podatki o obsegu in strukturi dolgoročnih sredstev družbe Mobitel v obdobju od 2006 do 2008. Iz tabele lahko razberemo, da so se neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve v letu 2007 znižale za 29,48% v primerjavi z letom 2006 in leta 2008 znižale na 97,32% glede na leto 2007. Opredmetena sredstva in naložbene nepremičnine se niso veliko spreminjale v proučevanih letih, so pa se leta 2007 dolgoročne finančne naložbe povečale za 48,10% glede na leto 2006 in za 32% v letu 2008 v primerjavi z letom 2007. Dolgoročne poslovne terjatve so bile izkazane le v letu 2006. Odložene terjatve za davek so leta 2007 narasle za 23,14% glede na leto 2006 in za 26,78% leta 2008 v primerjavi z letom 2007. Dolgoročna sredstva skupaj so se skupno v letu 2007 znižale za 10,41% glede na leto 2006 in v letu 2008 za 1,68% v primerjavi z letom 2007. Znižanje dolgoročnih sredstev v letu 2007 se pozna predvsem iz naslova znižanj neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev ter znižanjem opredmetenih sredstev v letu 2007 za 6,09% v primerjavi z letom 2006.

Tabela 8: Obseg v EUR in struktura v % dolgoročnih sredstev za podjetje Mobitel v obdobju 2006 - 2008

Postavka	2006		2007		2008		I 07/06	I 08/07
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%		
1. Neopr. sredstva in dolg. AČR	136.919.678	24,31	96.549.278	19,14	93.963.225	18,94	70,52	97,32
2. Opredmetena sredstva	413.149.457	73,37	392.396.332	77,78	383.541.381	77,33	94,98	97,74
3. Naložbene nepremičnine	5.602.826	0,99	5.261.759	1,04	5.110.490	1,03	93,91	97,13
4. Dolgoročne finančne naložbe	4.445.352	0,79	6.583.734	1,31	8.690.742	1,75	148,10	132,00
5. Dolgoročne poslovne terjatve	12.156	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
6. Odložene terjatve za davek	3.007.056	0,53	3.702.840	0,73	4.694.480	0,95	123,14	126,78
DOLGOROČNA SRED. SKUPAJ	563.136.526	100,00	504.493.944	100,00	496.000.318	100,00	89,59	98,32

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJ PES.

Delež neopredmetenih osnovnih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev v skupnih dolgoročnih sredstvih je bil leta 2006 24,31% nato je v letu 2007 padel na 19,14% ter se leta 2008 ustalil na 18,94%. Opredmetena sredstva so v celoti dolgoročnih sredstev zavzemala največji delež v letu 2006, kar 73,37% in se leta 2007 povečala na 77,78% in v zadnjem preučevanem obdobju dosegala 77,33% delež. Naložbene nepremičnine, dolgoročne finančne naložbe, dolgoročne poslovne terjatve in odložene terjatve za davek so v vseh treh preučevanih letih dosegali približno 1-2% delež, ki pa se med leti ni bistveno spreminjal.

4.2.2 Odpisanost osnovnih sredstev

Osnovna sredstva predstavljajo najpomembnejši del dolgoročnih sredstev. Osnovna sredstva so dolgoročno vezan del premoženja družbe, ki se ne spreminja za daljšo dobo, določen del svoje vrednosti pa prenaša na proizvode oziroma storitve preko amortizacije. Ravno zaradi dolgoročnosti in vloži, ki jo pripisujemo osnovnim sredstvom v procesu reprodukcije so le ta najpomembnejša za učinkovito delovanje družbe (Pučko, Rozman, 2000, str. 58). Njihov pomen se kaže v tem, da določajo (Pučko, 2001, str. 51):

- obseg zmogljivosti podjetja;
- raven produktivnosti podjetja;
- velik del stroškov podjetja;
- v veliki meri hitrost obračanja vloženih sredstev;
- pomen podjetja v panogi.

Razmerje med popravkom vrednosti osnovnih sredstev in njihovo nabavno vrednostjo imenujemo stopnja odpisanosti osnovnih sredstev (enačba 5.).

$$\text{Stopnja odpisanosti} = \frac{\text{popravek vrednosti osnovnih sredstev}}{\text{nabavna vrednost osnovnih sredstev}} \quad (5)$$

Stroški amortizacije so zneski nabavne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev s končnimi dobami koristnosti, ki v posameznih obračunskih obdobjih prehajajo iz teh sredstev v nastajajoče poslovne učinke. Stroški amortizacije se lahko zadržujejo v vrednosti nedokončane proizvodnje in proizvodov, preden se pojavijo med poslovnimi odhodki in vplivajo na poslovni izid posameznega obračunskega obdobja. Stroški amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev s končnimi dobami koristnosti, pridobljenih z državnimi podporami ali z donacijami, se obračunavajo posebej; iz dolgoročno odloženih prihodkov se vnašajo med prihodke posameznega poslovnega leta zneski, ki ustrezajo tako obračunanim stroškom amortizacije. Tiste stroške amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev s končnimi dobami koristnosti, ki izhajajo iz podjetij v skupini, za katero se sestavljajo skupinski računovodski izkazi, je treba zaradi sestavljanja teh izkazov obračunavati posebej. Stroški amortizacije s finančnim najemom pridobljenih opredmetenih osnovnih sredstev se obračunavajo posebej (SRS 13, 2006).

Ob prenosu v uporabo osnovnega sredstva, temu tudi določimo njegovo nabavno vrednost. Neodpisani del osnovnega sredstva je del nabavne vrednosti, ki še ni spremenil prvotne oblike tega sredstva, medtem ko je del, ki je že spremenil svojo prvotno obliko imenovan popravek vrednosti osnovnega sredstva (Turk & Melavc, 1992, str. 93).

Letno stopnjo odpisa osnovnih sredstev določimo pred predajo le tega v uporabo, saj nam ta stopnja določa na kakšen način bomo odpis vrednost obračunavali.

V Prilogi 1 je tabela, kjer lahko razberemo stopnjo odpisanosti neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev v obdobju od 2006 do 2008. Skupna stopnja odpisanosti se je povečevala v preučevanem obdobju, leta 2006 je bila 42,69% naslednje leto se je povečala za 4,11% in bila 46,80% in v zadnjem letu narasla na 51,40%, ko se je povečala za 4,60 odstotne točke leta 2008.

Stopnja odpisanosti neopredmetenih osnovnih sredstev se je povečevala v vseh treh proučevanih letih. V letu 2006 je dosegla 47,30%, se v letu 2007 zvišala na 53,99 odstotne točke in dosegla 58,59% v letu 2008. Neopredmetena osnovna sredstva podjetja sestavljajo licence, računalniški programi, druga neopredmetena dolgoročna sredstva ter sredstva v izgradnji. V sklopu licenc podjetje predstavlja licence pridobljene za uporabo druge (GSM) ter tretje (UMTS) generacije mobilne telefonije. Licence so odpisane leta 2006 35,80 odstotno, v letu 2007 je stopnja odpisanosti dosegla 40,60% ter se leta 2008 povečala za 4,79 odstotne točke na 45,39%. Računalniški programi se v družbi amortizirajo dokaj hitro in sicer v 2 – 5 letih, zato je stopnja odpisanosti dokaj hitro naraščala v proučevanem obdobju. Leta 2006 je bila stopnja odpisanosti računalniških programov 74,25% leta 2007 81,21% ter leta 2008 85,53%. Družba v letu 2006 ni izkazovala drugih neopredmetenih dolgoročnih sredstev, medtem ko je bila konec leta 2007 stopnja odpisanosti le teh 14,08% ter se v letu 2008 povzpela na 32,41%. V vseh treh proučevanih letih je družba izkazovala neopredmetena osnovna sredstva, ki so v izgradnji ter se pri teh ne obračunava amortizacija, saj ta še niso dani v uporabo.

Priloga 1 prikazuje stopnjo odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev, ki je v skupni vrednosti leta 2006 znašala 41,62%, leta 2007 45,19% ter v letu 2008 49,80% odstotne točke. Med opredmetena osnovna sredstva družba uvršča zemljišča in zgradbe, telekomunikacijsko opremo, drugo opremo, sredstva v izgradnji ter predujme. Sredstvom v izgradnji ter predujmom se amortizacija (odpis vrednosti) ne obračunava, saj tej še niso predani v uporabo. Zemljišča in zgradbe so v vseh treh letih odpisana po približno enaki stopnji, saj družba neprestano vlaga v nove objekte in zemljišča. Stopnja odpisanosti le teh je v letu 2006 dosegla 31,30%, leta 2007 31,34% ter se v zadnjem proučevanem obdobju znižala na 29,60 odstotne točke, saj je bilo nekaj novih zgradb predanih v uporabo ter se je s tem povečala nabavna vrednost in znižala stopnja odpisanosti zemljišč in zgradb. Največji delež med opredmetenimi osnovnimi sredstvi zavzema telekomunikacijska oprema, stopnja odpisanosti te je v letu 2006 znašala 41,50 odstotne točke, leta 2007 46,62% ter leta 2008 51,92%. Druga oprema je bila v prvem proučevanem letu

odpisana po 64,09% stopnji, v letu 2007 71,66% ter se v letu 2008 povečala na 76,62 odstotne točke.

4.3 Analiza kratkoročnih sredstev

Med kratkoročna sredstva uvrščamo sredstva, katerih doba koristnosti je manjša od enega leta ter se v reprodukcijskem procesu neprestano spreminjajo. Kratkoročna sredstva sestavljajo sredstva za prodajo, zaloge, kratkoročne finančne naložbe, kratkoročne poslovne terjatve ter denarna sredstva.

Sredstva za prodajo izkazujejo nekratkoročna sredstva za prodajo oziroma opredmetena osnovna sredstva, namenjena prodaji, naložbene nepremičnine, vrednotene po modelu nabavne vrednosti, namenjene prodaji, druga nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji ter sredstva denar ustvarjajočih enot ali njihovih delov, namenjena prodaji. Zaloge so praviloma sredstva v opredmeteni obliki, ki bodo porabljena pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma pri proizvodnji za prodajo ali prodana v okviru rednega poslovanja (AJ PES, 2010).

Zaloga materiala zajema količine v skladišču, dodelavi in predelavi pa tudi na poti od dobavitelja, če jih je kupec že prevzel. Kot material se lahko šteje tudi drobni inventar z dobo koristnosti do leta dni, lahko pa tudi tisti z dobo koristnosti več kot leto dni, če njegova posamična nabavna cena ne presega 500 evrov. Zaloga, namenjena prodaji, zajema dokončane proizvode in trgovsko blago v skladišču ter količine na poti do kupca, dokler jih ne prevzame, trgovsko blago pa tudi količine na poti od dobavitelja, če jih je kupec že prevzel. Kot dokončani proizvod se šteje tudi živina za prodajo (SRS 4, 2006).

Kratkoročne finančne naložbe so naložbe v kapital ali v finančne dolgove in druge, ki naj bi se posedovale manj kot leto dni in s katerimi naj bi se trgovalo. Gre za kratkoročne finančne naložbe v delnice in deleže ter druge kratkoročne naložbe (AJ PES, 2010).

Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga, dobavo kakih stvari ali opravitev kake storitve. Kot poslovne terjatve se ne štejejo dolgoročne finančne naložbe in kratkoročne finančne naložbe, temveč le tiste, povezane s finančnimi prihodki, ki izhajajo iz njih. Terjatve se pojavljajo večinoma do kupcev ali drugih financerjev prodanih proizvodov in opravljenih storitev, lahko pa tudi do dobaviteljev prvin poslovnega procesa, do zaposlencev, do udeležencev pri razporejanju poslovnega izida, do financerjev in do uporabnikov finančnih naložb. Terjatve do kupcev so terjatve v zvezi s prodanimi proizvodi, trgovskim blagom in opravljenimi storitvami pa tudi v zvezi s prodanimi drugimi sredstvi; terjatve do drugih financerjev prodanih proizvodov in opravljenih storitev so predvsem terjatve do države v zvezi z zasluženimi državnimi podporami pri prodaji (SRS 5, 2006).

Denar je zakonsko plačilno sredstvo, ki je posrednik pri menjavi poslovnih učinkov v razmerah blagovnega gospodarstva, trga in delitve dela. Denar so gotovina, knjižni denar in denar na poti.

Gotovina je denar v blagajni, in sicer v obliki bankovcev (papirnatega denarja), novcev (kovancev) in prejetih čekov. Knjižni denar je denar na računih pri banki ali drugi finančni instituciji, ki se lahko uporablja za plačevanje. Med denarna sredstva uvrščamo tudi denarne ustreznike. Denarni ustrezniki so naložbe, jih je mogoče hitro oziroma v bližnji prihodnosti pretvoriti v vnaprej znani znesek denarnih sredstev in pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno. Sem lahko uvrščamo kratkoročne depozite in vloge v bankah (na primer z zapadlostjo v plačilo največ tri mesece po pridobitvi) ter podobne naložbe, ki sicer niso namenjene vzpostavljanju naložb, temveč zagotavljanju plačilne sposobnosti. Med denarne ustreznike uvrščamo tudi takoj udenarjljive dolžniške vrednostne papirje z nizkim tveganjem, ki so uvrščeni na organizirani trg (državne obveznice, blagajniške zapise in podobne). Naložbe v kapital so izključene iz denarnih sredstev, razen če so pridobljene tik pred zapadlostjo v plačilo in je datum odkupa natančno zapisan (SRS 7, 2006).

4.3.1 Obseg in struktura kratkoročnih sredstev

Med kratkoročna sredstva družba uvršča sredstva za prodajo, zaloge, kratkoročne finančne naložbe, kratkoročne poslovne terjatve ter denarna sredstva. Sredstva, ki jih družba izkazuje kot kratkoročna, so take narave, da se spreminjajo v obdobju krajšem od enega leta in so močno vpeta v sam reprodukcijski proces. Večje spremembe v obsegu kratkoročnih sredstev se lahko pripiše le spremembam v samem obsegu poslovanja.

Tabela 9 na strani 19, prikazuje obseg in strukturo kratkoročnih osnovnih sredstev v letih 2006, 2007 in 2008. Obseg kratkoročnih sredstev se je leta 2007 povečal za 21,92% v primerjavi z letom 2006, ter se v naslednjem proučevanem obdobju znižal za 20,22% glede na leto 2007. K rasti kratkoročnih sredstev je največ prispevala rast denarnih sredstev in kratkoročnih poslovnih terjatev, v naslednjem letu pa so se le ta obratno zelo zmanjšala. Največji delež med kratkoročnimi sredstvi, so v vseh treh proučevanih letih obsegale kratkoročne finančne naložbe in kratkoročne poslovne terjatve. Sredstva za prodajo so bila v bilancah stanja izkazana le v letu 2006, zaloge so se leta 2006 povečale za 8,14% ter se v naslednjem proučevanem obdobju znižale za 23,23 odstotne točke v primerjavi z letom 2007. Kratkoročne finančne naložbe so se leta 2006 znižale za 21,11% glede na leto 2007 in se leta 2008 povečale za 7,60% v primerjavi z letom prej. Rast kratkoročnih poslovnih terjatev je bila leta 2007 30,73% glede na leto 2006, nato pa so se znižale za 13,96% v letu 2008. Najobsežnejša rast med kratkoročnimi sredstvi je bila zaznana med denarnimi sredstvi leta 2007 in sicer za 1773,19%, ter se v letu 2008 glede na predhodno leto znižala za 89,03 odstotne točke glede na leto 2007.

Delež sredstev za prodajo je bil leta 2006 0,18% in je predstavljal zelo majhen delež med kratkoročnimi sredstvi, medtem ko v letih 2007 in 2008 teh sredstev ni bilo. Zaloge so leta 2006 predstavljale 7,12% delež med kratkoročnimi sredstvi, leta 2007 6,32% ter leta 2008 6,08%. Strukturno so kratkoročne finančne naložbe v kratkoročnih sredstvih zajemale največji delež v letu 2006 in sicer kar 50,74%, leta 2007 so padle na 32,83% in se povečale na 44,28% v letu 2008. Delež kratkoročnih poslovnih terjatev je leta 2006 znašal 40,85% nato leta 2007 43,80% ter se leta 2008 povečal na 47,30%. Največje nihanje v strukturi kratkoročnih sredstev v vseh

treh proučevanih letih je bilo zaznati med denarnimi sredstvi, saj so leta 2006 zajemala 1,11 odstotne točke, nato so se povzpela v letu 2007 na 17,05% ter se ponovno v letu 2008 znižala na 2,35 odstotni delež med celotnimi kratkoročnimi sredstvi, ki jih je družba izkazovala v bilanci stanja.

Tabela 9: Obseg in struktura v % kratkoročnih sredstev podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008

Postavka	2006		2007		2008		I 07/06	I 08/07
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%		
1. Sredstva za prodajo	270.250	0,18	00	0,00	00	0,00	0,00	0,00
2. Zaloge	10.705.274	7,12	11.576.469	6,32	8.887.359	6,08	108,14	76,77
3. Kratk. finan. naložbe	76.275.347	50,74	60.176.286	32,83	64.750.678	44,28	78,89	107,60
4. Kratk. posl. terjatve	61.415.203	40,85	80.287.501	43,80	69.156.676	47,30	130,73	86,14
5. Denarna sredstva	1.668.396	1,11	31.252.194	17,05	3.429.299	2,35	1873,19	10,97
Kratk. sredstva skupaj	150.334.470	100,00	183.292.450	100,00	146.224.012	100,00	121,92	79,78

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJPES.

4.3.2 Hitrost obračanja kratkoročnih sredstev

Za vsako podjetje je pomembno, da se kratkoročna sredstva obračajo čim hitreje. Hitrost obračanja kratkoročnih sredstev lahko izrazimo s koeficientom obračanja kratkoročnih sredstev in številom dni vezave kratkoročnih sredstev.

$$\text{Koeficient obračanja kratkoročnih sredstev} = \frac{\text{poslovni prihodki v obdobju}}{\text{povprečno stanje kratkoročnih sredstev}} \quad (6)$$

Koeficient obračanja kratkoročnih sredstev (enačba 6) izračunamo na podlagi poslovnih prihodkov družbe v obdobju, ki ga preučujemo, katerega delimo s povprečnim stanjem kratkoročnih sredstev.

$$\text{Čas trajanja enega obrata} = \frac{\text{število dni v letu}}{\text{koeficient obračanja kratkoročnih sredstev}} \quad (7)$$

Čas trajanja enega obrata (enačba 7) izrazimo, kot razmerje med številom dni v letu (običajno je to 365 dni) in koeficientom obračanja kratkoročnih sredstev. Dobljeno razmerje, nam pove, v koliko dneh se kratkoročna sredstva obrnejo v svoji obliki. Napovedovanje koeficienta obračanja za prihodnje obdobje je možno le na podlagi izkušenj, izračun pa je možen le za preteklo obdobje (Kosi, Marc & Peljhan, 2004, str. 4).

Tabela 10: Koeficient obračanja kratkoročnih sredstev ter trajanje enega obrata v številu dni podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Poslovni prihodki (v EUR)	428.519.322	459.235.149	450.485.384	107,17	98,09
2. Povprečna kratk. sred. (v EUR)	158.404.837	166.813.460	164.758.231	105,31	98,77
3. Koeficient obračanja (1:2)	2,71	2,75	2,73	101,77	99,32
4. Trajanje enega obrata (360:3)	135	133	134	98,26	100,69

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJPEŠ.

V Tabeli 10 lahko vidimo izračun koeficienta obračanja kratkoročnih sredstev in trajanje enega obrata. V celotnem proučevanem obdobju se je koeficient obračanja kratkoročnih sredstev zelo malo spreminjal, leta 2006 je znašal 2,71 obrata letno, leta 2007 pa 2,75, kar je pomenilo 1,77% rast hitrosti obračanja kratkoročnih sredstev. V letu 2008 se je hitrost obračanja malenkost upočasnila in je znašala 2,73 letnega obrata, kar pomeni 0,68% padec hitrosti obračanja v primerjavi z letom 2007.

Leta 2007 so se povprečna kratkoročna sredstva manj povečala v primerjavi s poslovnimi prihodki, ta razlika je znašala 1,86%, kar je pripeljalo do hitrejšega obrata, ki je v letu 2006 znašal 135 dni, medtem ko je naslednje leto znašal 133 dni, kar nanese 1,76% manj. V letu 2008 je razlika v padcu povprečnih kratkoročnih sredstev v primerjavi s poslovnimi prihodki v obdobju bila večja na strani poslovnih prihodkov, kar je pripeljalo do počasnejšega obrata, ki je znašal 134 dni in se je tako povečal za 0,69 odstotne točke več kakor je znašal v predhodnem letu.

5 ANALIZA FINANCIRANJA PODJETJA

Naloge finančne funkcije v podjetju so organizacija sredstev (z njihovim zmanjševanjem oziroma s povečevanjem obveznosti do virov sredstev), uporaba sredstev (z investicijami ali z znižanjem obveznosti do virov sredstev), vračanjem sredstev (pravočasno odplačilo dolgov), preoblikovanje obveznosti do virov sredstev (optimiziranje razmerja med lastniškim kapitalom in tujimi viri) (Bergant, 1993, str. 19).

Dolgoročno gledano, je naloga financiranja skrb, da ima družba zmeraj na razpolago dovolj denarnih sredstev in v takem obsegu, da lahko poplača tekoče finančne obveznosti, ki jih ima družba. V primeru, da bi bilo v danem trenutku na razpolago več denarnih sredstev, kakor jih družba potrebuje, bi se to kazalo v zmanjšani gospodarnosti in donosnosti družbe. Zmanjšana donosnost družbe bi se kazala v tem, da presežek denarnih sredstev, ki ga družba ima, ne bi nikakor pripomogel k boljšem poslovnem izidu, gospodarnost pa bi se zmanjšala, saj družba ne bi pridobila potencialnih obresti od neuporabljenih denarnih sredstev (Turk, Kavčič & Kokotec-Novak, 1994, str. 270).

Pri opazovanju financiranja podjetja, kot osnovne podatke uporabljamo bilanco stanja sredstev in virov sredstev podjetja, ravnovesje med sredstvi in obveznostmi do virov sredstev zagotavlja bilanca premoženja družbe. V sklopu tega ravnovesja pa lahko prihaja do pomembnih neravnovesij, ki lahko vodijo do pomembnih težav v poslovanju. Pregled financiranja je osredotočeno predvsem na odkrivanje pomembnih neravnovesij, ki bi lahko pomembno vplivale na tveganje poslovanja v družbi in na poslovno uspešnost (Pučko, 1996, str. 81).

V analizi financiranja se osredotočimo na obseg in strukturo virov in sredstev, ter razmerjem med njima. Pri virih sredstev nas zanima kolikšna je stopnja kapitalizacije in stopnja zadolženosti medtem ko nas pri sredstvih zanimajo deleži raznih vrst sredstev. Razna vlaganja v sredstva določamo glede na odločitve, ki jih sprejema poslovodstvo, samo razmerje med sredstvi in njihovimi viri pa nam povejo kakšna je plačilna sposobnost družbe in kolikšna je finančna stabilnost (Rozman, 1993, str. 104).

5.1 Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev

Tabela 11: Obseg in struktura v % obveznosti do virov sredstev podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008

Postavka	2006		2007		2008		I 07/06	I 08/07
	Vrednost	%	Vrednost	%	Vrednost	%		
A. Kapital	435.583.868	60,22	422.791.237	61,47	418.533.861	64,02	97,06	98,99
1. Vpoklican kapital	271.884.997	37,59	257.466.853	37,43	252.171.257	38,57	94,70	97,94
2. Kapitalske rezerve	21.457.951	2,97	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
2. Rezerve iz dobička	104.501.507	14,45	101.134.453	14,70	100.889.346	15,43	96,78	99,76
3. Presežek iz prev.	508.993	0,07	6.434.767	0,94	8.292.473	1,27	1264,22	128,87
4. Preneseni čisti dobiček	922.289	0,13	57.755.165	8,40	61.050	0,01	6262,15	0,11
5. Čisti dobiček posl. leta	36.308.130	5,02	0	0,00	57.119.735	8,74	0,00	0,00
B. Rezer. in dolg. PČR	5.558.996	0,77	10.915.043	1,59	12.170.567	1,86	196,35	111,50
C. Dolgoročne obv.	182.770.075	25,27	146.209.376	21,26	50.388.728	7,71	80,00	34,46
Č. Kratkoročne obv.	85.081.534	11,76	99.179.508	14,42	162.436.571	24,85	116,57	163,78
1. Posl. obv. do dob.	58.054.257	8,03	73.431.522	10,68	69.223.571	10,59	126,49	94,27
2. Druge posl. obveznosti	27.027.277	3,74	25.747.986	3,74	93.213.000	14,26	95,27	362,02
D. Kratkoročne PČR	14.292.068	1,98	8.691.230	1,26	10.217.272	1,56	60,81	117,56
Obv. do virov sredstev skupaj	723.286.541	100,00	687.786.394	100,00	653.746.999	100,00	95,09	95,05

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJPES.

Tabela 11 prikazuje obseg in strukturo obveznosti do virov sredstev družbe v proučevanem obdobju. Obseg vrednosti obveznosti do virov sredstev se je leta 2007 znižal za 4,91 odstotne točke glede na leto 2006, leta 2008 pa so se obveznosti do virov sredstev podobno kakor leta 2007 znižale za 4,95% glede na predhodno leto. Strukturno je kapital v vseh treh proučevanih letih imel največji delež med obveznostmi do virov sredstev, kar je leta 2006 znašalo 60,22%, leta 2007 61,47% in leta 2008 64,02%. Delež rezervacij in dolgoročnih PČR je bil v vseh treh letih zelo majhen in sicer leta 2006 0,77%, leta 2007 1,59% in v letu 2008 1,86 odstotne točke. Dolgoročne obveznosti so leta 2006 obsegale 25,27% delež med celotnimi obveznostmi do virov sredstev, nato so se leta 2007 znižale na 21,26% in leta 2008 padle na 7,71%. Kratkoročne obveznosti so se povečevale, v letu 2006 so znašale 11,76%, nato so v letu 2007 zrasle na 14,42% in se v letu 2008 povečale na 24,85%. Kratkoročne PČR so v vseh treh letih zajemale manjši delež med celotnimi obveznostmi do virov sredstev, kar je leta 2006 znašalo 1,98%, leta 2007 1,26% in leta 2008 1,56 odstotne točke.

Kapital se je leta 2007 glede na leto 2006 znižal za 2,94%, leta 2008 pa se je glede na predhodno proučevano obdobje znižal za 1,01 odstotne točke. Rast rezervacij in PČR je v letu 2007 bila izrazita in porasla za 96,35% glede na leto 2006, leta 2008 pa je rast obsegala 11,50%. Dolgoročne obveznosti so se leta 2007 znižale za 20,00% v primerjavi z letom 2006 in leta 2008 so se še bolj znižale, na kar 34,46% glede na leto 2007. V nasprotju z znižanjem dolgoročnih obveznosti so se kratkoročne obveznosti povečale leta 2007 za 16,57% ter leta 2008 za 63,78% glede na predhodno proučevana leta, kar kaže na to, da je podjetje zamenjalo financiranje poslovanja iz dolgoročnih obveznosti na kratkoročne. Kratkoročne PČR so se v letu 2007 znižale za 39,19% in leta 2008 narasle za 17,56% glede na predhodna leta.

Kot vir financiranja se podjetje lahko odloči za večji delež lastniškega kapitala in tujih virov. Za lastniški kapital lastniki kapitala zahtevajo določen donos, ki ga podjetje po navadi izplačuje v obliki dividend, medtem ko mora podjetje za tuje vire plačevati obresti, ki so določene na trgu kapitala. Podjetje se odloča na kateri način bo financiralo svoje poslovanje, glede na to, kateri vir je cenejši in glede na to kakšni stopnji tveganja v poslovanju je podjetje podvrženo.

S stopnjo kapitalizacije podjetje izkazuje delež lastniškega kapitala v vseh virih, ki jih podjetje izkazuje medtem, ko s stopnjo zadolženosti izkazuje delež tujih virov med vsemi viri. Stopnja kapitalizacije in stopnja zadolženosti delujeta v obratni smeri, torej kadar se stopnja kapitalizacije poveča, se stopnja zadolženosti zniža in obratno.

V tabeli 12 na strani 23, je izračun stopnje kapitalizacije in stopnje zadolženosti za podjetje Mobitel v obdobju 2006 do 2008. Stopnja kapitalizacije je leta 2006 znašala 59,48% medtem ko je stopnja zadolženosti znašala 40,52%, leta 2007 stopnja kapitalizacije narasla na 61,47%, nasprotno pa se je stopnja zadolženosti znižala na 38,53%, trend se je nadaljeval tudi leta 2008 in sicer je stopnja kapitalizacije znašala 64,02%, medtem ko je stopnja zadolženosti znašala 35,98%. Rast stopnje kapitalizacije je bila leta 2007 3,34%, leta 2008 pa 4,15% glede na predhodno proučevana obdobja. V nasprotju z rastjo stopnje kapitalizacije se je stopnja

zadolženosti zniževala in sicer v letu 2007 za 4,91% in leta 2008 6,62% v primerjavi s predhodnimi leti.

Družba Mobitel se je v letih 2007 in 2008 odločila za počasno zniževanje stopnje zadolženosti na račun povečanja deleža lastniškega kapitala.

Tabela 12: Stopnja kapitalizacije in stopnja zadolženosti podjetja Mobitel v obdobju 2006 - 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Lastni kapital (v EUR)	435.583.868	422.791.237	418.533.861	97,06	98,99
2. Vsi viri (v EUR)	732.286.541	687.786.394	653.746.999	93,92	95,05
3. Stopnja kapitalizacije (v %) (1:2)	59,48	61,47	64,02	103,34	104,15
4. Tuji viri (v EUR)	296.702.673	264.995.157	235.213.138	89,31	88,76
5. Stopnja zadolženosti (v %) (4:2)	40,52	38,53	35,98	95,09	93,38

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJ PES.

5.2 Razmerje med sredstvi in finančnimi viri

Finančna stabilnost podjetja je sposobnost podjetja, da lahko poplača vse svoje dolgove in lastnikom vrne vloženi kapital iz lastnih sredstev ob morebitnem prenehanju poslovanja podjetja. Plačilna sposobnost podjetja pa je zmožnost podjetja, da sproti poplačuje svoje tekoče obveznosti.

V Tabeli 13 je izračun finančne stabilnosti in plačilne sposobnosti podjetja v letih od 2006 do 2008. Finančna stabilnost je leta 2006 znašala 0,773, leta 2007 0,838 in leta 2009 0,844, kar pomeni, da v primeru prenehanja poslovanja podjetje ne bi moglo poravnati vseh svojih obveznosti iz naslova sredstev s katerimi podjetje razpolaga. Plačilna sposobnost podjetja je leta 2006 znašala 0,523, leta 2007 0,692 in leta 2008 0,622, kar kaže na to, da je podjetje ob koncu preučevanih let izkazovalo težjo plačilno sposobnost vendar se je v letu 2007 ta izboljšala ter naslednje leto malenkost padla.

Tabela 13: Razmerje med sredstvi in viri financiranja podjetja Mobitel v obdobju 2006-2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Dolgoročna sredstva	563.136.526	504.493.944	496.000.318	89,59	98,32
2. Kratkoročna sredstva	150.334.470	183.292.450	146.224.012	121,92	79,78
3. Poslovna sredstva	723.286.541	687.786.394	653.746.999	95,09	95,05
4. Dolgoročni viri	435.583.868	422.791.237	418.533.861	97,06	98,99
5. Kratkoročni viri	287.702.673	264.995.157	235.213.138	92,11	88,76
6. Finančna stabilnost (4:1)	0,773	0,838	0,844	108,35	100,69
7. Plačilna sposobnost (2:5)	0,523	0,692	0,622	132,37	89,88

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJ PES.

5.3 Analiza plačilne sposobnosti

Za prikaz plačilne sposobnosti se lahko uporablja več kazalcev, ki so izračunani v Tabeli 14. V tej tabeli so prikazani kazalci trenutne, tekoče in splošne plačilne sposobnosti za podjetje Mobitel v obdobju 2006 do 2008.

Kazalec trenutne plačilne sposobnosti se izračuna kot koeficient med seštevkom denarnih sredstev in kratkoročnimi vrednostnimi papirji, ki jih delimo s kratkoročnimi obveznostmi. Ta kazalnik nam pove koliko kratkoročnih obveznosti lahko družba na določen trenutek poravna z denarnimi sredstvi, ki jih ima takrat na razpolago. Leta 2006 je le ta znašal 0,916, leta 2007 0,922 in leta 2008 0,419. To kaže, da bi podjetje v danih trenutkih lahko poplačalo večji del svojih kratkoročnih obveznosti, vendar se je ta kazalec v letu 2008 nekoliko znižal zaradi povečanja kratkoročnih obveznosti podjetja.

Kazalec tekoče plačilne sposobnosti kaže ali so najlikvidnejša sredstva financirana s kratkoročnimi viri sredstev. Če je vrednost tega kazalnika večja od 1, so poleg zalog z dolgoročnimi viri financirana tudi likvidnejša sredstva (AJPES, 2010). Ta kazalnik je leta 2006 znašal 1,641, leta 2007 1,731 ter leta 2008 0,845, kar kaže, da se je leta 2008 tekoča plačilna sposobnost krepko znižala.

Kazalnik splošne plačilne sposobnosti izraža pokritost kratkoročnih sredstev s kratkoročnimi viri. Kot kratkoročna sredstva so upoštevana sredstva za prodajo, zaloge, kratkoročne finančne naložbe, kratkoročne poslovne terjatve, denarna sredstva in kratkoročne aktivne časovne razmejitve. Če je vrednost kazalnika večja od 1, so kratkoročna sredstva financirana tudi z dolgoročnimi viri (AJPES, 2010). Izračun kaže, da je kazalnik leta 2006 znašal 1,776, nato leta 2007 1,848 in leta 2008 0,9, kar kaže, da se je splošna plačilna sposobnost podjetja zelo znižala v letu 2008.

Tabela 14: Kazalci plačilne sposobnosti podjetja Mobitel v obdobju 2006 – 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Trenutna plačilna sposobnost	0,916	0,922	0,419	100,66	45,44
2. Tekoča plačilna sposobnost	1,641	1,731	0,845	105,48	48,82
3. Splošna plačilna sposobnost	1,766	1,848	0,9	104,64	48,70

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.; AJPES.

SKLEP

V diplomskem delu sem analiziral poslovanje podjetja Mobitel d.d. tako, da sem primerjal podatke pridobljene za leta 2006, 2007 in 2008 iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida. Te podatke sem indeksiral z indeksi cen življenjskih potrebščin, da sem jih lahko medsebojno

primerjal. V analizi sem primerjal različne podatke med seboj in s tem skušal pregledati trend poslovanja družbe med posameznimi leti in ugotoviti ali je poslovanje družbe pozitivno.

Z analizo poslovnega izida sem ugotovil, da je podjetje v vseh treh letih poslovalo pozitivno in z dobičkom, ki se v preučevanih letih ni bistveno spreminjal. Skupni prihodki so se v letu 2007 povečali v večji meri kakor odhodki ter se je dobiček povečal v danem letu. V naslednjem letu se je dobiček povečal vendar so se tako prihodki kakor odhodki znižali, kar kaže na manjši obseg poslovanja podjetja.

Rezultati analize uspešnosti so podani s tremi kazalci in sicer s produktivnostjo dela, analizo gospodarnosti in analizo rentabilnosti. Produktivnost dela se je najprej leta 2007 povečala za približno 7% nato pa se je v letu 2008 znižala za približno 5%, kar kaže na nihanje v poslovanju družbe v produktivnosti dela, to pa predvsem zaradi povečanja števila zaposlenih in znižanja prihodkov v letu 2008. Analiza gospodarnosti je pokazala, da je podjetje poslovalo gospodarno, saj je bilo v vseh treh letih za približno 20% več skupnih prihodkov kakor odhodkov. Trend gospodarnosti pa se bistveno ni spreminjal, saj je bila rast minimalna. Trend rentabilnosti poslovanja je bil dokaj visok v letu 2007 približno 20% medtem ko je bil v letu 2008 okrog 6%.

V analizi sredstev sem ugotovil, da se je skupna vrednost sredstev zniževala in sicer tako kratkoročnih kakor dolgoročnih. Stopnja odpisanosti neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev se je v trendu povečevala v vseh treh proučevanih letih in sicer za približno 5% več vsako leto.

Analiza finančne funkcije je podala rezultate, da se podjetje v 60% financiralo z lastnimi viri v 40% pa s tujimi viri. Plačilna stabilnost je bila tudi manjša od 1, kar kaže na to, da ima podjetje težave z likvidnostnimi sredstvi, vendar po podatkih pridobljenih iz AJ PES-a podjetje v zadnjega pol leta ni imelo blokirane računa.

S podatki pridobljenimi z analizo, izračuni posameznih indeksov, strukturnih podatkov in raznih koeficientov, ugotavljam, da je poslovanje družbe Mobitel bilo uspešno v celotnem obdobju. Padec ki je bil zabeležen se je poznal v velikosti prihodkov, kar se lahko pripiše vedno večji konkurenci na trgu telekomunikacij in prehodu uporabnikov h konkurenčnim operaterjem. V sorazmerju s padcem prihodkov so se zmanjševali tudi izdatki podjetja, tako da se na poslovanju ni bistveno opazilo.

Prednost družbe je predvsem v kakovostnih storitvah, ki jih ta ponuja in iz leta v leto dopolnjuje zmeraj z novimi, ki so napredne in velikokrat prehitevajo celo primerljive družbe po Evropi. Med strankami podjetja to vzbuja velik ugled kot kakovostna družba s tehnološko naprednim omrežjem, ter je na slovenskem tržišču med najbolj znanimi znamkami (Best Brands).

LITERATURA IN VIRI

1. AJPES: *Pojasnila za samostojne podjetnike*. Najdeno 7. julija 2010 na spletnem naslovu http://www.ajpes.si/fipo/Pojasnila_za_sp_2006.asp.
2. Bregant, Ž. (1995). *Sistem kompleksne analize finančnega položaja podjetja*. Ljubljana: Inštitut za trženje, ekonomiko in organizacijo, d.o.o.
3. Hočevar, M., Igličar, A. & Zaman, M. (2002). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
4. Kosi, U., Marc, M. & Peljhan, D. (2004). *Ekonomika podjetja: pojasnila, primeri in naloge*. Ljubljana: COPIS.
5. Mobitel d.d. (2008). Letno poročilo družbe Mobitel d.d. na dan 31.12.2006 Ljubljana: Mobitel d.d.
6. Mobitel d.d. (2008). Letno poročilo družbe Mobitel d.d. na dan 31.12.2007 Ljubljana: Mobitel d.d.
7. Mobitel d.d. (2009). Letno poročilo družbe Mobitel d.d. na dan 31.12.2008 Ljubljana: Mobitel d.d.
8. Pučko, D. (1996). *Analiza in načrtovanje poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
9. Pučko, D. (2001). *Analiza in načrtovanje poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
10. Pučko, D. (2004). *Analiza poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
11. Pučko, D. & Rozman, R. (1992). *Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
12. Pučko, D. & Rozman, R. (1995). *Ekonomika in organizacija podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
13. Rozman, R. (1993). *Planiranje poslovanja podjetja*. Ljubljana: Gospodarski Vestnik.
14. Slapničar, S. (2002). *Analiza računovodskih izkazov – gradivo za vaje*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
15. *Slovenski računovodski standardi 2006*. Najdeno 9. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=1760>.
16. *Slovenski računovodski standard 1. Opredmetena osnovna sredstva*. Najdeno 9. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=1760>.
17. *Slovenski računovodski standard 2. Neopredmetena sredstva in aktivne časovne razmejitve*. Najdeno 9. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=524>.
18. *Slovenski računovodski standard 3. Finančne naložbe*. Najdeno 10. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=523>.
19. *Slovenski računovodski standard 4. Zaloge*. Najdeno 10. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=549>.
20. *Slovenski računovodski standard 5. Terjatve*. Najdeno 10. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=564>.
21. *Slovenski računovodski standard 6. Naložbene nepremičnine*. Najdeno 11. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=563>.
22. *Slovenski računovodski standard 7. Denarna sredstva*. Najdeno 11. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=561>.

23. *Slovenski računovodski standard 13. Stroški amortizacije.* Najdeno 13. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=601>.
24. *Slovenski računovodski standard 17. Odhodki.* Najdeno 8. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=609>.
25. *Slovenski računovodski standard 18. Prihodki.* Najdeno 08. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=608>.
26. *Slovenski računovodski standard 19. Vrste poslovnega izida in denarnega izida.* Najdeno 8. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=610>.
27. *Indeks cen življenjskih potrebščin za leta 2006, 2007 in 2008.* Najdeno 3. julija 2010 na spletnem naslovu <http://www.stat.si/>.
28. Tekavčič, M. (1995). *Nekateri vidiki analize uspešnosti poslovanja. Zbornik referatov 1. Strokovnega posvetovanja o sodobnih vidikih analize poslovanja in organizacije.* Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
29. Turk, I. (1990). *Uvod v ekonomiko poslovnega sistema.* Ljubljana: Zveza društev računovodskih in finančnih sodelavcev Slovenije.
30. Turk, I., Kavčič, S. & Kokotec-Novak, M. (2003). *Poslovodno računovodstvo.* Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
31. Turk, I. & Melavc, D. (1992). *Uvod v računovodstvo.* Kranj: Moderna organizacija.

KAZALO PRILOG

<i>Priloga 1: Stopnja odpisanosti opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev podjetja Mobitel v obdobju 2006-2008.....</i>	<i>1</i>
<i>Priloga 2: Bilanca stanja podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12.2006, 31.12.2007 in 31.12.2008 v stalnih cenah (v EUR).....</i>	<i>2</i>
<i>Priloga 3: Izkazi poslovnega izida za podjetje Mobitel d.d. za leta 2006, 2007in 2008 v stalnih cenah (v EUR).</i>	<i>3</i>

PRILOGE

Priloga 1: Stopnja odpisanosti opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev podjetja Mobitel v obdobju 2006-2008

Osnovna sredstva	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Sedanja vrednost	Stopnja odpisanosti
2006				
A. Neopr. osnovna sredstva	169.986.306	80.406.053	89.580.253	47,30
1. Licence	114.121.695	40.857.480	73.264.216	35,80
2. Računalniški programi	53.262.973	39.548.574	13.714.399	74,25
3. Druga neopr. dolg. sredstva	0	0	0	0,00
4. Sredstva v izgradnji	2.601.639	0	2.601.639	0,00
B. Opred. osnovna sredstva	729.417.331	303.552.906	425.864.426	41,62
1. Zemljišča in zgradbe	94.625.038	29.614.260	65.010.778	31,30
2. Telekomunikacijska oprema	524.630.738	218.139.803	306.490.935	41,58
3. Druga oprema	87.060.556	55.798.843	31.261.713	64,09
4. Sredstva v izgradnji	23.077.279	0	23.077.279	0,00
5. Predujmi	23.720	0	23.720	0,00
SKUPAJ	899.403.637	383.958.959	515.444.678	42,69
2007				
A. Neopr. osnovna sredstva	165.853.282	89.544.763	76.308.519	53,99
1. Licence	108.063.661	43.871.349	64.192.312	40,60
2. Računalniški programi	56.228.512	45.663.204	10.565.308	81,21
3. Druga neopr. dolg. sredstva	72.491	10.210	62.281	14,08
4. Sredstva v izgradnji	1.488.618	0	1.488.618	0,00
B Opred. osnovna sredstva	739.732.598	334.257.022	405.475.576	45,19
1. Zemljišča in zgradbe	96.441.806	30.225.684	66.216.122	31,34
2. Telekomunikacijska oprema	521.450.746	243.118.478	278.332.268	46,62
3. Druga oprema	85.002.412	60.912.860	24.089.552	71,66
4. Sredstva v izgradnji	36.833.478	0	36.833.478	0,00
5. Predujmi	4.158	0	4.158	0,00
SKUPAJ	905.585.880	423.801.785	481.784.095	46,80
2008				
A. Neopr. osnovna sredstva	170.748.000	100.041.000	70.707.000	58,59
1. Licence	105.841.000	48.046.000	57.795.000	45,39
2. Računalniški programi	60.748.000	51.960.000	8.788.000	85,53
3. Druga neopr. dolg. sredstva	108.000	35.000	73.000	32,41
4. Sredstva v izgradnji	4.051.000	0	4.051.000	0,00
B. Opred. osnovna sredstva	763.977.000	380.436.000	383.541.000	49,80
1. Zemljišča in zgradbe	115.633.000	34.231.000	81.402.000	29,60
2. Telekomunikacijska oprema	546.452.000	283.710.000	262.742.000	51,92
3. Druga oprema	81.560.000	62.495.000	19.065.000	76,62
4. Sredstva v izgradnji	20.328.000	0	20.328.000	0,00
5. Predujmi	4.000	0	4.000	0,00
SKUPAJ	934.725.000	480.477.000	454.248.000	51,40

Vir: Letna poročila podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12. v letih 2006, 2007 in 2008 Ljubljana: Mobitel d.d.

Priloga 2: Bilanca stanja podjetja Mobitel d.d. na dan 31.12.2006, 31.12.2007 in 31.12.2008 v stalnih cenah (v EUR)

		leto 2006	leto 2007	leto 2008
		stalne cene	stalne cene	stalne cene
	SREDSTVA	723.286.541	687.786.394	653.746.999
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA	563.136.526	504.493.944	496.000.318
I.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	136.919.678	96.549.278	93.963.225
II.	Opredmetena osnovna sredstva	413.149.457	392.396.332	383.541.381
III.	Naložbene nepremičnine	5.602.826	5.261.759	5.110.490
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	4.445.352	6.583.734	8.690.742
1.	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	4.445.352	6.583.734	8.690.742
2.	Dolgoročna posojila	0	0	0
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	12.156	0	0
VI.	Odložene terjatve za davek	3.007.056	3.702.840	4.694.480
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA	150.334.470	183.292.450	146.224.012
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	270.250	0	0
II.	Zaloge	10.705.274	11.576.469	8.887.359
III.	Kratkoročne finančne naložbe	76.275.347	60.176.286	64.750.678
1.	Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0
2.	Kratkoročna posojila	76.275.347	60.176.286	64.750.678
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	61.415.203	80.287.501	69.156.676
V.	Denarna sredstva	1.668.396	31.252.194	3.429.299
C.	KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	9.815.545	0	11.522.669
	Zabilančna sredstva	69.137.964	39.785.794	14.603.068
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	723.286.541	687.786.394	653.746.999
A.	KAPITAL	435.583.868	422.791.237	418.533.861
I.	Vpoklicani kapital	271.884.997	257.466.853	252.171.257
1.	Osnovni kapital	271.884.997	257.466.853	252.171.257
2.	Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)	0	0	0
II.	Kapitalske rezerve	21.457.951	0	0
III.	Rezerve iz dobička	104.501.507	101.134.453	100.889.346
IV.	Presežek iz prevrednotenja	508.993	6.434.767	8.292.473
V.	Preneseni čisti poslovni izid (preneseni čisti dobiček/izguba)	922.289	57.755.165	61.050
VI.	Čisti poslovni izid poslovnega leta (čisti dobiček/izguba poslovnega leta)	36.308.130	0	57.119.735

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

		leto 2006	leto 2007	leto 2008
		stalne cene	stalne cene	stalne cene
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	5.558.996	10.915.043	12.170.567
1.	Rezervacije	5.558.865	10.915.043	12.075.273
2.	Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	130	0	95.294
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	182.770.075	146.209.376	50.388.728
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	181.807.536	146.209.376	50.388.728
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	835.290	0	0
III.	Odložene obveznosti za davek	127.250	0	0
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	85.081.534	99.179.508	162.436.571
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	27.027.277	25.747.986	93.213.000
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	58.054.257	73.431.522	69.223.571
D.	KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	14.292.068	8.691.230	10.217.272
	Zabilančne obveznosti	69.137.964	39.785.794	14.603.068

Vir: *AJPES*.

Priloga 3: Izkazi poslovnega izida za podjetje Mobitel d.d. za leta 2006, 2007 in 2008 v stalnih cenah (v EUR).

		leto 2006	leto 2007	leto 2008
		stalne cene	stalne cene	stalne cene
	KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	428.519.322	459.235.149	450.485.384
A.	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE ***	427.255.281	457.770.182	449.324.650
1.	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	405.509.665	435.959.301	0
2.	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	21.745.616	21.810.881	0
B.	SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	0	0	0
C.	USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	0	0	0
Č.	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (S PREVREDNOTOVALNIMI POSLOVNIMI PRIHODKI)	1.264.041	1.464.967	1.160.734
D.	POSLOVNI ODHODKI SKUPAJ	360.735.808	375.750.773	369.905.034
I.	Stroški blaga, materiala in storitev	229.090.235	243.355.929	245.208.762
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	51.654.064	49.411.560	46.603.456
2.	Stroški storitev	177.436.171	193.944.369	198.605.306

»se nadaljuje«

»nadaljevanje«

		leto 2006	leto 2007	leto 2008
		stalne cene	stalne cene	stalne cene
II.	Stroški dela	42.605.336	42.031.399	42.596.200
1.	Stroški plač	29.669.154	29.950.523	30.900.082
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj	4.153.084	3.967.649	4.208.664
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj	2.376.361	2.244.031	2.357.637
4.	Drugi stroški dela	6.406.738	5.869.195	5.129.817
III.	Odpisi vrednosti	82.199.966	79.889.751	75.055.702
1.	Amortizacija	79.628.862	73.833.427	75.055.702
2.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	860.298	1.634.004	0
3.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	1.710.807	4.422.321	0
IV.	Drugi poslovni odhodki	6.840.271	10.473.694	7.044.370
E.	DOBIČEK/IZGUBA IZ POSLOVANJA	67.783.514	83.484.377	80.580.350
F.	FINANČNI PRIHODKI	4.843.454	4.295.817	4.452.007
1.	Finančni prihodki iz deležev	612.196	281.150	504.998
2.	Finančni prihodki iz danih posojil	2.837.010	4.014.344	2.843.785
3.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.394.248	322	1.103.224
G.	FINANČNI ODHODKI	9.895.824	12.604.288	8.852.331
1.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	1.353.978	3.381.337	0
2.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	7.976.090	9.040.525	8.648.569
3.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	565.756	182.427	203.762
H.	DRUGI PRIHODKI	620.071	0	0
I.	DRUGI ODHODKI	1.101.947	0	0
J.	POSLOVNI IZID SKUPAJ	62.249.268	75.175.905	76.180.026
K.	DAVEK IZ DOBIČKA	15.356.180	20.464.882	18.967.474
L.	ODLOŽENI DAVKI	(1.113.350)	1.224.391	(1.742.217)
M.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (ČISTI DOBIČEK/IZGUBA OBRAČUNSKEGA OBDOBJA)	48.006.438	53.486.634	58.954.769
N.	PRENESENI ČISTI DOBIČEK/IZGUBA	926.779	11.395.253	61050
O.	ZMANJŠANJE KAPITALSKIH REZERV	0	0	0
P.	ZMANJŠANJE REZERV IZ DOBIČKA	0	0	0
R.	POVEČANJE REZERV IZ DOBIČKA	11.521.544	5.090.301	1.835.034
S.	BILANČNI DOBIČEK/IZGUBA	37.411.673	59.791.586	57.119.735

Vir: AJPES.